

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
СОВЕТ
БОЛЬШЕТАРХАНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ТЕТЮШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА**

422386 с. Большие Тарханы, ул. Горького, 7

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТӘТЕШ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ОЛЫ ТАРХАН АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ**

422386 Олы Тархан авылы, Горький урамы, 7

тел. (884373) 51-2-43, факс 51-2-43, e-mail: Btar.Tet@tatar.ru
ОГРН 1021606555585, ИНН/КПП 1638001504/163801001

РЕШЕНИЕ

15.11.2021

КАРАР

№ 11-1

Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Олы Тархан авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы «Олы Тархан авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм ёстәмәләр керту турында " каары проекты хакында

Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы «Олы Тархан авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставын, Тәтеш муниципаль районы Олы Тархан авыл жирлеге Советының 17.01.2013 ел, № 27-4 каары белән кабул ителгән уставын, Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы «Олы Тархан авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 86-88 статьялары нигезендә, Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Олы Тархан авыл жирлеге Советы каар кабул итте.:

1. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Олы Тархан авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районының «Олы Тархан авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм ёстәмәләр керту турында " Каары проектын (алга таба – каар проекти) беренче укылышта беренче укылышта кабул итәргә.

2. 2 нче күшымта нигезендә каар проекти буенча комиссия составын расларга.

3. № 3 күшымта нигезендә каар проекти турында фикер алышуда гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибен расларга.

4. 4 нче күшымта нигезендә каар проекти турында фикер алышуда гражданнарның катнашу тәртибен расларга.

5. Татарстан Республикасы, Тәтеш районы, Олы Тархан авылы, Горький урамы, 7 нче йорт; Куйбышев урамы, 19 нчы йорт; Ленин урамы, 24а йорт; Такташ урамы, 10 нчы йорт; Түбән Тархан авылы, Чернышевский урамы, 13 нче йорт торак пунктлары территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында халыкка хәбәр итәргә кирәк.:

- каар проекти;
 - каар проекти буенча комиссия составы;
 - каар проекти турында фикер алышуда гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибе;
 - каар проекти турында фикер алышуда гражданнарның катнашу тәртибе.
6. Элеге каарны Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районының рәсми

сайтында һәм «Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында " бастырып чыгарырга .PRAVO.TATARSTAN.RU.

7. 20.12.20021-14: 00 сәгатьтә Олы Тархан авыл мәдәният йорты бинасында карап проекты буенча ачык тыңлаулар билгеләргә.

8. Карап проекты буенча комиссиягә карап проекты буенча фикер алышуны һәм кергән тәкъдимнәрне Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районының «Олы Тархан авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә халык алдында тыңлаулар турындагы Нигезләмә нигезендә исәпкә алуны йөкләргә.

9. Элеге карапның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районаны Олы Тархан авыл жирлеге башлыгы А.М. Айзатулловка йөкләргә.

Житәкче

А.М. Айзатуллов

**Татарстан Республикасы
Тәтеш муниципаль районы
Олы Тархан авыл жирлеге Советы**

КАРАР

«__» _____ 2021

№ __

Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Олы Тархан авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы «Олы Тархан авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә

Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы» Олы Тархан авыл жирлеге «муниципаль берәмлеге Уставының 87 статьясы, Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Олы Тархан авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Олы Тархан авыл жирлеге Советы каары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы «Олы Тархан авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына түбәндәге үзгәрешләрне кертергә::

1.1. 6 статьяның 1 өлешендәге 12 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«12) жирлек территориясендә яшәүче хужасылык гына хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру;»;

1.2. 6 статьяның 1 өлешен түбәндәге эчтәлекле 16 һәм 17 пунктлары белән өстәргә::

16 «полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны бирү;

17) алкогольле, наркотик яки башка токсик исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру.»;

1.3. 10 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«10 Статья. Жирле үзидарә органнарының халык тарафыннан турыдан-туры гамәлгә ашырылу һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы формалары

6 октябрьдәге федераль закон нигезендә Татарстан Республикасында жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда халыкның турыдан-туры катнашуы һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан турыдан-туры жирле үзидарә органнары тарафыннан турыдан-туры гамәлгә ашырылу формалары

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 131-ФЗ номерлы Федераль закон:

жирле референдум;

муниципаль сайлаулар;
депутат, жирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфай затын чакыртып алу буенча тавыш биры;
жирлек чикләрен үзгәртү, жирлекне үзгәртү мәсьәләләре буенча тавыш биры;
халык жыены;
гражданнарның хокукий инициативасы;
территориаль иҗтимагый үзидарә;
халык тыңлаулары, иҗтимагый фикер альшулар;
гражданнар жыельшы;
гражданнар конференциясе (делегатлар жыельшы);
гражданнарны кабул итү;
жирле үзидарә органнарына гражданнар мөрәжәгате;
инициативалы проектлар;

Россия Федерациясе Конституциясенә, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, башка федераль законнарга һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килми торган башка формалар.»;

1.4. Түбәндәге эчтәлекле 15.1 статья өстәргә::

«Статья 15.1. Инициативалы проектлар

1. Жирлек халкы яки аның өлеше өчен өстенлекле булган чараларны гамәлгә ашыру, жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яки жирле үзидарә органнарына хәл итү хокуки бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү максатыннан, жирлек башкарма комитетына инициативалы проект көртөлөргә мөмкин. Инициативалы проектлар гамәлгә ашырыла торган жирлек территориясенә бер өлешен билгеләү тәртибе жирлек Советы каары белән билгеләнә.

2. Инициативалы проектны кертү инициативасы белән, жирлек территориясендә яшәүче ун елдан да ким булмаган һәм уналтынчы яшькә житкән, жирле иҗтимагый үзидарә органнары, иске авыл жирлеге (алга таба - проект инициаторлары) инициативалы төркем чыгыш ясарга хокуклы. Инициативалы төркемнең минималь саны жирлек Советы каары белән киметлергә мөмкин. Проект инициаторы булу хокуки, Совет каары нигезендә, жирлек территориясендә эшчәнлек алыш баручы башка затларга да бирелергә мөмкин.

3. Инициативалы проект үз эченә түбәндәге мәгълүматларны алырга тиеш:

- 1) жирлек халкы яки аның өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау.;
- 2) әлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;
- 3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтиҗәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;
- 4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәклө чыгымнары алдан исәпләү;
- 5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;
- 6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мәлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;
- 7) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен, планлаштырылган инициатив түләүләр күләменнән тыш, әлеге акчаларны файдалану күздә тотылган очракта, жирле бюджет акчалары күләменә күрсәтү (статья исеме 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

8) жирлек территориясенә яисә аның өлешенә күрсәтмә, аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак, жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртип нигезендә;;

9) жирлек Советы карары белән каралган башка мәгълүматлар.

4. Инициативалы проект, аны авыл жирлеге башкарма комитетына керткәнче, гражданнар жыенында, жыелышында яки конференцияндә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыенында, жыелышында яки конференцияндә каралырга тиеш. Шул ук вакытта бер жыенда, бер жыелышта яки гражданнарның бер конференцияндә берничә инициативалы проектны карау мөмкин.

Жирлек Советы карары белән гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү, гражданнарны сораштыру, аларның имзаларын жыю юлы белән фикерен ачыклау мөмкинлеге каралырга мөмкин.

Проект инициаторлары инициаторлары инициативалы проектны авыл жирлеге башкарма комитетына керткәнде, аңа жыен, жыелыш яки гражданнар конференцияләре беркетмәсен, гражданнар арасында үткәрелгән сораштыру нәтиҗәләрен һәм (яки) жирлек халкының инициативалы проектын яки аның өлешендә хуплавын раслаучы кул кую кәгазыләрен куялар.

5. Инициативалы проектны авыл жирлеге башкарма комитетына кертү турындагы мәгълүмат, инициативалы проект кертелгәннән соң өч эш көне эчендә, Тәтеш муниципаль районның "Интернет" мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш һәм әлеге статьяның З өлешендә күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында мәгълүмат булырга тиеш. Бер ук вакытта гражданнар жирлек башкарма комитетына инициатив проект буенча Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында хәбәр итәләр, аларны тәкъдим итү вакыты биш эш көненнән дә ким булмаска тиеш. Үз искәрмәләрен һәм тәкъдимнәрен унтугыз яшे тулган жирлек халкы жибәрергә хокуклы. Авыл торак пунктларында әлеге мәгълүмат иске авыл торак пункты гражданнарына житкерелергә мөмкин.

6. Инициативалы проект авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан кертелгән көннән соң 30 көн эчендә мәжбүри каралырга тиеш. Авыл жирлеге башкарма комитеты инициативалы проектны карау нәтиҗәләре буенча түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) жирле бюджет турындагы карарда каралган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә жирле бюджет проектын төзү һәм карау тәртибе (жирле бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү) нигезендә инициативалы проектны хупларга һәм аны эшне дәвам итәргә;;

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тартырга һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проектны инициаторларына кире кайтарырга.

7. Жирлек башкарма комитеты инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту турында түбәндәгә очракларның берсендә карар кабул итә:

1) инициатив проектны кертү һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;;

2) инициатив проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка

норматив хокукий актлары таләпләренә, Тәтеш муниципаль районы Уставына, жирлек уставына туры килмәве;;

3) жирле үзидарә органнарында кирәкле вәкаләтләр hәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә жирле бюджет акчалары булмау (аларны формалаштыру чыганагы инициативалы түләүләр булмаган).;

5) инициативалы проектта тасвиранган проблеманы нәтиҗәләрәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;

6) инициативалы проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

8. Жирлекнең башкарма комитеты, ә әлеге статьяның 7 өлешендәге 5 пунктында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яки дәүләт органының жирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш.

9. Инициативалы проектларны тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү тәртибе жирлек Советы (вәкиллекле орган вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы гражданнар жыены) тарафыннан билгеләнә.

10. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансферлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларга карата инициативалы проектлар, инициативалы проектларны карау тәртибе, шул исәптән аларга ярдәм итүдән баш тарту өчен нигезләр, мондый инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе hәм критерийлары Татарстан Республикасы законы hәм (яисә) башка норматив хокукий акты нигезендә билгеләнә. Бу очракта таләпләр өлештән тора 3, 6, 7, 8, 9, 11 әлеге статьяның 12 пункты да кулланылмый.

11. Эгәр жирлек башкарма комитетына берничә инициатива проекты кертелгән булса, шул исәптән өстенлекле проблемаларны тасвиrlау белән, жирлек башкарма комитеты конкурс нигезендә сайлап алуны оештыра hәм бу хакта проект инициаторларына хәбәр итә.

12. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны үткәрү коллегиаль органга (комиссиягә) йөкләнә, аның Формалаштыру hәм эшчәнлек тәртибе жирлек Советы каары белән билгеләнә. Коллегиаль орган (комиссия) составы жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан формалаштырыла. Шул ук вакытта коллегиаль орган (комиссия) әгъзаларының гомуми саныннан яртысы жирлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнергә тиеш. Проект инициаторларына hәм аларның вәкилләренә конкурс нигезендә сайлап алуны уздырганда коллегиаль орган (комиссия) инициативалы проектларны карауда катнашу hәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәэмин ителергә тиеш.

13. Проект инициаторлары, жирлек территориясендә яшәүче башка гражданнар, гражданнар жыены, жыельшы яки конференциясе белән вәкаләтле затлар, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә торган башка затлар инициативалы проектны Россия Федерациясе законнарына каршы килми торган рәвешләрдә гамәлгә ашыруны ижтимагый контрольдә тотарга хокуклы.

14. Авыл жирлеге башкарма комитеты инициативасы проектын карау, инициатив проектны тормышка ашыруның барышы, шул исәптән акча средстволарыннан файдалану, милек hәм (яки) аны тормышка ашыруда

кызыксынган затларның хезмәт катнашуы турында мәгълүмат басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм Тәтеш муниципаль районының "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырылырга тиеш. Авыл жирлеге Башкарма комитетының инициативалы проектны тормышка ашыру нәтижәләре турындагы хисабы инициативалы проектны тормышка ашыру тәмамланганнан соң 30 календарь көн эчендә Тәтеш муниципаль районының рәсми сайтында басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырылырга тиеш. Авыл торак пунктында әлеге мәгълүмат иске авыл торак пункты гражданнарына житкерелергә мөмкин.»;

1.5. 16 статьяның 9 өлешен түбәндәгә әчтәлекле 7 пункт өстәргә::

7) инициативалы проектны тикшеру һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карар кабул итү.»;

1.6. 16 статьяның 10 өлешен түбәндәгә әчтәлекле 5 пункт өстәргә::

«5) проект инициаторлары сыйфатында инициативалы проектны тәкъдим итә алалар.»;

1.7. Түбәндәгә әчтәлекле 18.1 статья өстәргә::

«Статья 18.1. Иске Матвеевка авыл жирлеге

1. Жирле үзидарә органнары һәм авыл торак пунктында яшәүчеләрнең үзара хезмәттәшлеген оештыру өчен жирлектә яки авылара территориядә урнашкан авыл торак пунктында иске авыл жирлеге билгеләнергә мөмкин.

2. Иске авыл жирлеге Советы әлеге авыл жирлеге территориясендә яшәүче һәм актив сайлау хокукуына ия затлар арасыннан авыл торак пункты гражданнары жыенең тәкъдим итү буенча билгеләнүү.

3. Иске авыл жирлеге Иске авыл жирлеге дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфа яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат түгел, ул хезмәт мөнәсәбәтләрендә һәм алар белән турыдан-туры бәйле жирле үзидарә органнары белән мөнәсәбәтләрдә тора алмый.

Тарихи һәм башка жирле традицияләрне исәпкә алыш, Татарстан Республикасы законы белән иске авыл торак пункты вазыйфасының башка атамасы билгеләнергә мөмкин.

4. Иске авыл торак пунктының Иске кешесе билгеләнергә тиеш түгел:

1) дәүләт вазыйфасын, дәүләт граждан хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче;

2) суд тарафыннан эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшчән дип танылган;

3) түләнмәгән яисә хөкем итлемәгән.

5. Иске авыл жирлегенең вәкаләтләре вакыты биш ел тәшкил итә.

Иске авыл жирлегенең вәкаләтләре вакытыннан алда авыл жирлеге Советы карары белән, авыл торак пункты гражданнары жыене тәкъдиме буенча, шулай ук «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 ел, № 131 - ФЗ Федераль законның 40 статьясындагы 10 өлешенең 1-7 пунктларында билгеләнгән очракларда туктатыла.

6. Авыл жирлеге Иске, аңа йөкләнгән бурычларны хәл итү өчен:

1) авыл торак пунктында жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү мәсьәләләре буенча жирле үзидарә органнары, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр һәм башка оешмалар белән хезмәттәшлек итә;

2) халык белән, шул исәптән гражданнар жыеннарында, жыелышларында, конференцияләрендә катнашу юлы белән дә хезмәттәшлек итә, мондый чаралар нәтижәләре буенча жирле үзидарә органнары тарафыннан мәжбuri карап

тикшерелергә тиешле муниципаль хокукий актлар проектлары рәвешенде рәсмиләштерелгән мөрәжәгатыләрне һәм тәкъдимнәрне, шул исәптән рәсмиләштерелгән муниципаль хокукий актларны жибәрә;

3) авыл торак пунктында яшәүчеләргә жирле үзидарә оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча хәбәр итә, шулай ук жирле үзидарә органнарыннан алышган бүтән мәгълүматны аларга житкерүдә ярдәм итә;

4) жирле үзидарә органнарына ачык тыңлаулар һәм ижтимагый фикер алышулар оештырудә һәм үткәрудә, авыл торак пунктында аларның нәтижәләрен халыкка житкерүдә ярдәм итә;

4.1) авыл торак пунктында яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган мәсьәләләр буенча инициативалы проект керту турында инициатива белән чыгыш ясарга хокуклы;

5) Татарстан Республикасы Законы нигезендә әлеге Уставта һәм жирлек Советы карарында каралган башка вәкаләтләрне һәм хокукларны гамәлгә ашыра.

7. Эшчәнлек гарантияләре һәм Иске авыл торак пункты статусының башка мәсьәләләре Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек Советы карары белән билгеләнергә мөмкин.»;

1.8. 20 статьяның 1 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча фикер алышу, халыкка жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарәнең вазыйфай затлары эшчәнлеге турында мәгълүмат бирү, инициативалы проектларны керту һәм аларны карау, территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча фикер алышу өчен жирлек территорииясендә гражданнар жыелышлары үткәрелергә мөмкин.»;

1.9. 20 статьяның 5 өлешен түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә::

«Инициативалы проектларны керту һәм аларны карау мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында уналтынчы яшькә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы. Инициативалы проектларны керту мәсьәләләрен карау һәм тикшерү максатыннан гражданнар жыелышын билгеләү һәм үткәру тәртибе жирлек Советы карары белән билгеләнә.»;

1.10. 22 статьяның 2 өлешен түбәндәге эчтәлекле абзацлар белән тулышандырырга:

«Татарстан Республикасы Законы нигезендә, гражданнар жыене авыл жирлеге составына керүче торак пункт территорииясе өлешендә торак пункт территорииясенең әлеге өлешендә гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча үткәрелергә мөмкин.

Гражданнар жыене үткәрелә торган торак пункт территорииясенең бер өлеше чикләре, жирле әһәмияттәге тиешле мәсьәләне хәл иткәндә, торак пункт территорииясенең күрсәтелгән өлешендә яшәүчеләрнең гомуми мәнфәгатьләре критериеннән чыгып, жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.»;

1.11. 22 статьяның 3 өлешен түбәндәге эчтәлекле 5.1) һәм 5.2 пунктлар белән тулышандырырга::

«5.1) жирлек Советы вәкаләтләре гражданнар жыене тарафыннан гамәлгә ашырыла торган жирлектә инициативалы проектларны тәкъдим итү, әзерләү, сайлап алу һәм тормышка ашыру мәсьәләләре буенча;

5.2»Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек составына керүче торак пункт территорииясе яисә муниципаль район чикләрендәге авылара территорииядә урнашкан торак пунктның әлеге өлешендә гражданнарның үзара салым акчаларын керту һәм куллану мәсьәләсе буенча;»;

1.12. 22 статьяның 3 өлешен түбәндәгे эчтәлекле 3.1 өлеш өстәргә::

«3.1. Өлеге статьяның 3 өлешендәгэ 5.2 пунктында каралган гражданныар жыены авыл жирлеге Советы тарафыннан кимендә 10 кешедән торган торак пункт территориясенең тиешле өлешендә яшәүчеләр төркеме инициативасы белән чакырылырга мөмкин.»;

1.13. 22 статьяның 8 өлешен «торак пунктта яшәүчеләр» сүзләреннән соң «(яисә аның территориясенең бер өлеше)»сүзләрен өстәргә;

1.14. 23 статьяның 2 өлешен түбәндәгә редакциядә бәян итәргә::

«2. Гражданнарны сораштыруда сайлау хокуына ия жирлек халкы катнаша ала. Гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү турындағы фикерен ачыклау мәсьәләсе буенча үткәрелгән сораштыруда унтугыз яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлек яки аның өлешендә яшәүчеләр катнашырга хокуклы.»;

1.15. 23 статьяның 3 өлешен түбәндәгә эчтәлекле 3 пункт өстәргә::

“3) унтугыз яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителгән жирлек халкы яисә аның бер өлеше - өлеге инициативалы проектка ярдәм итү турында гражданнарның фикерен ачыклау өчен.»;

1.16. 23 статьяның 5 өлешендәгә беренче абзацын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә::

«5. Гражданнарны сораштыру билгеләү турында карап жирлек Советы тарафыннан кабул ителә. Гражданнар арасында сораштыру үткәрү өчен Тәтеш муниципаль районның рәсми сайты "Интернет"мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә кулланыла ала. Карапында авыл жирлеге Советы билгеләү турында гражданнар сораштыру билгеләнә:»;

1.17. 23 статьяның 5 өлешен түбәндәгә эчтәлекле 6 пункт өстәргә::

«6) "Интернет"мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Тәтеш муниципаль районның рәсми сайтыннан файдаланып, гражданнар арасында сораштыру уздырган очракта, сораштыруда катнашучыларны идентификацияләү тәртибе.»;

1.18. 23 статьяның 7 өлешендәгэ 1 пунктын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә::

«1) жирле бюджет акчалары исәбеннән-жирле үзидарә органнары яисә жирлек халкы инициативасы буенча сораштыру үткәргәндә;»;

1.19. 30 статьяга түбәндәгә эчтәлекле 9 пункт өстәргә::

«9. Жирлек Советы депутатына үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен айга дүрт эш көне тәшкил иткән чорга эш урынын (вазыйфасын) саклау гарантияләнә.»;

1.20. 30 статьяга түбәндәгә эчтәлекле 10 пункт өстәргә::

«10. "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 7 өлешенең 2 пунктындағы «б» пунктчасында нәм 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законның 12.1 статьясындагы 3.5 пунктының 2.5 пунктында каралган очракларда

» Коррупциягә каршы тору турында", муниципаль вазыйфаны биләп торучы нәм үз вәкаләтләрен дайми нигездә гамәлгә ашыручи зат, Татарстан Республикасы Президентының 2004 елның 28 июлендәге 2 номерлы Татарстан Республикасы Законына 2 нче күшүмтә нигезендә, Татарстан Республикасы Президентының алдан хәбәрнамәсе нигезендә, коммерцияле булмаган оешмалар белән түләүсез идарә итүдә катнашырга хокуклы.

№ 45-ТРЗ»Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында".»;

1.21. 37 статьяның 1 өлешен түбәндәгे редакциядә бәян итәргә::

«1. Жирлек вәкиле, әгәр жирлек Советы тавыш бирүнең башка тәртибен билгеләмәсә, Тәтеш муниципаль районы Советына депутатлар арасыннан яшерен тавыш бирү юлы белән сайланы.»;

1.22. 40 статьяның 1 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

7) Россия Федерациясе гражданлыгын йә чит ил гражданлыгын туктату - аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданлыгы (ярдәмгә алу) яисә чит ил гражданы яисә чит ил гражданы территориясендә дайми яшәү хокукуын раслаучы башка документ булырга хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданы яисә чит ил гражданы яисә Россия Федерациясенең халықара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы булган чит ил гражданы яисә чит ил гражданының дайми яшәү хокукуын раслаучы башка документ булырга, әгәр Россия Федерациясенең халықара килешүендә башкасы каралмаган булса;»;

1.23. 43 статьяга түбәндәгे эчтәлекле 10 өлеш естәргә::

«10. Жирлек башлыгы хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә;

2), түбәндәгә очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешмасының, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка ижтимагый оешмасының, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында катнашу (конференция), Татарстан Республикасы Президентының алдан хәбәрнамәсе нигезендә, түләүсез катнашу (сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, жирлекнең сайлау комиссиясе аппаратында, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә;

в) жирлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә «Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советы» Ассоциациясендә, башка муниципаль берәмлекләрнең берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында тәкъдим итү;

г) жирлек исеменнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындағы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгеләүче муниципаль хокукый актлар нигезендә жирлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешмасының идарә итү органнарында һәм Ревизия комиссиясендә жирлек мәнфәгатьләрен түләүсез тәкъдим итү.;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә, мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш. Шул ук вакытта мөгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халықара һәм чит ил оешмалары, чит

ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финансана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халықара килеменде яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә.»;

1.24. 46 статьяны тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«46 Статья. Жирлек башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Жирлек башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставкалар;

3) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 741 статьясы нигезендә отставкага жибәрү;

4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясы нигезендә вазыйфадан читләштерү.;

5) суд тарафыннан эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшчән дип тану;

6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип тану яисә вафат булган дип игълан итү;

7) аңа карата судның гаепләү каraryның законлы көченә керүе;

8) Россия Федерациясеннән читкә дайми яшәү урынына чыгу;

9) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату – аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, аларга чит ил гражданлыгын алтырга йә аларга Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләте территориясендә дайми яшәү хокукуны раслаучы чит ил гражданы яисә башка документ алу хокукуна ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган Россия Федерациясе гражданы чит ил дәүләте гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы, жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;

10) сайлаучылар тарафыннан фикерләр;

11) сәламәтлек торышы буенча суд тәртибендә билгеләнгән сәләтsezлек дәрәжәсе буенча жирлек башлыгы вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга;

12) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә, шулай ук жирлек бетерелгән очракта, жирлекне үзгәртү.;

13) жирлек чикләрен үзгәртү нәтиҗәсендә килеп чыккан сайлаучыларның санын 25% тан арттыру.

2. Авыл жирлеге башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган яки суд каrary буенча процессуаль мәжбүри итү чараларын кулланган очракта, аны сак астына алу яки вазыйфадан вакытлыча азат итү рәвешендә вакытлыча жирлек башлыгы урынбасары башкара.

3. Жирлек башлыгы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, яна жирлек башлыгы жирлек Советының якын DAGЫ утырышында, вәкаләтләре туктатылган көннән алты айдан да артмаган срокка сайланы.

Депутат, әгәр аны сайлау өчен жирлек Советы депутатларының билгеләнгән саныннан яртысыннан артыгы тавыш бирсә, жирлек башлыгы итеп сайланган дип сана.

4. Әгәр жирлек Советының вәкаләтләре вакыты чыкканчы алты айдан да ким вакыт калса, жирлек башлыгын сайлау яңа сайланган жирлек советының беренче утырышында башкарыла.»;

1.25. 49 статьяның 2 өлешендәге ундуртенче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

- - хужасыз хайваннар белән эш итү буенча эшчәнлекне тормышка ашырганда чарапар оештыра;;

1.26. 49 статьяның 2 өлешен түбәндәге эчтәлекле абзацлар белән тулыландырырга: «- полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләгән хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләп торган чорда торак урыны бирә;

- алкогольле, наркотик яки башка токсик исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәту чарапарын гамәлгә ашыра.»;

1.27. 68 статьяның 4 өлешен түбәндәге эчтәлекле 3 пункт өстәргә::

Гадәттән тыш хәлләр режимнары гамәлдә булган чорда табигый һәм техноген характеристдагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү максатларында эшләнгән норматив хокукий актлар проектлары.»;

1.28. 79 статьяның 3 өлешен үз көчен югалткан дип танырга;

1.29. 81 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"81 Статья. Гражданнарның үзара салым акчасы

1. Гражданнарның үзара салым акчасы астында гражданнарның жирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләрне хәл итү өчен башкарыла торган бер тапкыр бирелә торган түләүләре аңлашыла. Гражданнарның үзара салым түләүләре күләме жирлек составына керүче барлык жирлек халкы (торак пунктның (яисә аның территориясенең бер өлеше) яисә муниципаль район чикләрендә авылара территориядә урнашкан, халык саны жирлекнең (торак пунктның (яисә аның территориясенең бер өлеше) гомуми саныннан 30 проценттан артый торган аерым категория гражданнарыннан тыш, жирлек составына керүче барлык жирлек халкы (торак пунктның (яисә аның территориясенең бер өлеше) өчен абсолют күләмдә билгеләнә., яисә муниципаль район чикләрендәге авылара территориядә урнашкан, алар өчен түләүләр күләме киметелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән түләүләрне керту һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4, 4.1 һәм 4.3 пунктларында каралган очракларда гражданнар жыенында хәл ителә.»;

1.30. Түбәндәге эчтәлекле 81.1 статья өстәргә::

«81.1 Статья. Инициативалы проектларны тормышка ашыруны финанс һәм башка яктан тәэмин итү

1. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1 статьясында каралган инициативалы проектларны гамәлгә ашыруны финанс яғыннан тәэмин итү чыганагы булып жирле бюджет турындагы каарда жирле бюджет турындагы инициативалы проектларны гамәлгә ашыру өчен каралган бюджет ассигнованиеләре тора, шул исәптән жирлекнең тиешле чыгым

йөклөмәләрен финанс белән тәэммин итү максатларында бирелгән инициативалы түләүләр һәм (яисә) бюджетара трансфертлар күләмнәрен исәпкә алып төзелә.

2. Инициативалы түләүләр астында гражданнарның, шәхси эшкуарларның һәм Россия Федерациясе законнары нигезендә юридик затларның ирекле нигездә түләнә торган һәм конкрет инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетка күчерелә торган акчалары аңлашыла.

3. Эгәр дә инициатив проект гамәлгә ашырылмаган булса, инициативалы түләүләр жирле бюджетка күчерүне гамәлгә ашыруучы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиеш. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру нәтижәләре буенча инициативалы проектны гамәлгә ашыру максатларында файдаланылмаган инициативалы түләүләр калдыгы барлыкка килгән очракта, күрсәтелгән түләүләр жирле бюджетка күчерүне гамәлгә ашыруучы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиеш.

Аларны жирле бюджетка күчерүне гамәлгә ашыруучы затларга (шул исәптән оешмаларга) кире кайтарылырга тиешле инициативалы түләүләр суммаларын исәпләү һәм кире кайтару тәртибе жирлек Советы карары белән билгеләнә.

4. Инициативалы проектларны тормышка ашыру, шулай ук, кызыксынган затларның ирекле милек һәм (яки) хезмәт катнашуы рәвешендә дә тәэммин итепергә мөмкин».;

1.31. 88 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«2. Жирлек уставы, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында жирлек Советы карары дәүләт теркәвенә алынганнын соң рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш һәм алар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә. Авыл жирлеге башлыгы Татарстан Республикасы буенча Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы идарәсеннән жирлек уставы турында белешмәләр, жирлек Советының Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре уставларының дәүләт реестрына үзгәрешләр керту турында Карап кабул иткән көннән жиде көн эчендә жирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында карап бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә) бурычлы., "муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәве турында"2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федераль законның 4 статьясындагы 6 өлешендә каралган.».

2. Әлеге каарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алу очен жибәрергә.

3. Әлеге каарны Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталында дәүләт теркәвенә алынганнын соң Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә бастырып чыгарырга, шулай ук Тәтеш муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге карап «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясындагы 8 өлеше нигезендә үз көченә керә.

5. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Олы Тархан авыл жирлеге башлыгы А.М. Айзатулловка йөкләргә.

Житәкче

А.М. Айзатуллов

Приложение № 2
к решению Совета Большетарханского сельского
поселения Тетюшского муниципального района
Республики Татарстан
от 15.11.2021 № 11-1

Состав комиссии по проекту решения Совета Большетарханского сельского поселения «О внесении изменений и дополнений в Устав муниципального образования «Большетарханская сельская поселение» Тетюшского муниципального района Республики Татарстан»

№ п/п	ФИО	Должность
1.	Айзатуллов Ансар Мидехатович	Глава Большетарханского сельского поселения Тетюшского муниципального района Республики Татарстан, председатель комиссии
2.	Сачкова Марина Анатольевна	Секретарь Исполнительного комитета Большетарханского сельского поселения Тетюшского муниципального района Республики Татарстан, секретарь комиссии
Члены комиссии:		
3.	Ибрагимов Фанел Харисович	депутат Совета Большетарханского сельского поселения Тетюшского муниципального района Республики Татарстан
4.	Сагитова Минзифа Хабировна	депутат Совета Большетарханского сельского поселения Тетюшского муниципального района Республики Татарстан
5.	Халитов Айрат Ряисович	депутат Совета Большетарханского сельского поселения Тетюшского муниципального района Республики Татарстан

**Порядок учета предложений граждан
по проекту решения Совета Большетарханского сельского поселения
«О внесении изменений и дополнений в Устав муниципального образования
«Большетарханское сельское поселение» Тетюшского муниципального
района Республики Татарстан»**

1. Предложения к проекту решения Совета Большетарханского сельского поселения «О внесении изменений и дополнений в Устав муниципального образования «Большетарханское сельское поселение» Тетюшского муниципального района Республики Татарстан вносятся в Совет Большетарханского сельского поселения Тетюшского муниципального района по адресу: Республика Татарстан, Тетюшский район, с. Большие Тарханы, ул. Горького, д. 7 в письменной форме в виде таблицы поправок согласно прилагаемому образцу:

№ п/п	Статья, часть, пункт, подпункт	Текст проекта решения	Текст поправки	Текст проекта с учетом поправки	Автор поправки (Ф.И.О., адрес, телефон, место работы (учебы))

Предложения принимаются в рабочие дни с 8.00 до 16.00 часов в течение одного месяца со дня обнародования решения на информационных стендах Большетарханского сельского поселения.

2. Заявки на участие в публичных слушаниях с правом выступления подаются по адресу: Республика Татарстан, Тетюшский район, с. Большие Тарханы, ул. Горького, д. 7 (с пометкой на конверте «Обсуждение Устава»).

Заявки принимаются в рабочие дни с 8.00 до 16.00 часов не позднее чем за 7 дней до даты проведения публичных слушаний.

3. Предложения граждан регистрируются Главой Большетарханского сельского поселения Тетюшского муниципального района Республики Татарстан и представляются на рассмотрение заседания Совета Большетарханского сельского поселения Тетюшского муниципального района.

**Порядок участия граждан в обсуждении проекта решения Совета
Большетарханского сельского поселения «О внесении изменений и дополнений
в Устав муниципального образования «Большетарханское сельское поселение»
Тетюшского муниципального района Республики Татарстан»**

Участниками публичных слушаний с правом выступления для аргументации своих предложений являются жители Большетарханского сельского поселения Тетюшского муниципального района, которые подали в Совет Большетарханского сельского поселения Тетюшского муниципального района письменные заявления не позднее 7 дней до даты проведения публичных слушаний.

Участниками публичных слушаний без права выступления на публичных слушаниях могут быть все заинтересованные жители Большетарханского сельского поселения Тетюшского муниципального района.

Регистрация участников начинается за 1 час до начала публичных слушаний.

Участники публичных слушаний с правом выступления приглашаются для аргументации своих предложений в порядке очередности в зависимости от времени подачи заявления.

Выступления участников публичных слушаний не должны продолжаться более 7 минут. С разрешения председательствующего время для выступления может быть продлено, но не более чем на 3 минуты.

Участники публичных слушаний вправе задавать вопросы выступающим после окончания выступления с разрешения председательствующего.

Участники публичных слушаний не вправе вмешиваться в ход публичных слушаний, прерывать их и мешать их проведению.

Все замечания и предложения участников публичных слушаний подаются в секретариат в письменной форме и прилагаются к протоколу публичных слушаний.